

عنوان مقاله:

واکاوی توسعه فضایی روستاهای نواحی کوهستانی و جلگه ای (نمونه موردی: روستاهای بخش بندپی شرقی شهرستان بابل)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و آمایش شهری-منطقه ای، دوره 12، شماره 42 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

بهروز محمدی یگانه - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

منیژه احمدی - استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

علی اکبر نجفی کانی - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه گلستان، گرگان، ایران

کبری نجفی - دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

خلاصه مقاله:

آینده سرزمینی مناطق روستایی کشور نیازمند طراحی راهبردهایی به منظور توسعه فضایی است که در هر برنامه ای راهگشای حل مسائل روستاها خواهد بود. امروزه مهم ترین هدف هر کشوری رشد و تعالی همه جانبه جوامع انسانی است و وجود نابرابری در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و... از نشانه های توسعه نیافتگی یک کشور محسوب می شود. مناطقی که امروزه توسعه یافته شناخته می شوند، علاوه بر اینکه از شاخص های اقتصادی و اجتماعی بالایی برخوردار هستند، بلکه توزیع درآمد و امکانات نیز در این مناطق عادلانه تر هستند. برنامه توسعه و عمران روستایی براساس الگوهای مختلف در شهرستان بابل، توفیق مورد انتظار را در رونق اقتصادی و بهبود زندگی روستائیان نداشته و به لحاظ اجتماعی نیز در نهادهای مشارکت روستائیان و توانمندسازی آنان موفقیت چندانی کسب نکرده است؛ ازاین رو هدف پژوهش حاضر بررسی شاخص های توسعه روستاهای کوهستانی و جلگه ای بخش بندپی شرقی شهرستان بابل بوده و به منظور دستیابی به اهداف مورد نظر از دو روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شد. جامعه آماری تحقیق حاضر روستاهای بخش بندپی شرقی بابل (۴ روستای کوهستانی و ۴ جلگه ای) است که با استفاده از فرمول کوکران ۲۱۰ خانوار به عنوان نمونه انتخاب شدند. به منظور سنجش متغیرهای تحقیق از آزمون های T مستقل و مان وایتنی و تحلیل رگرسیون خطی چندگانه استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون های مذکور حاکی از آن است که تفاوت معنادار و ۹۹ درصدی، بین اکثر شاخص های اقتصادی، کالبدی و اجتماعی در روستاهای کوهستانی و جلگه ای ناحیه مورد مطالعه وجود دارد. با بررسی میزان رضایت مردم از امکانات و زیرساخت های توسعه یافتگی در روستاها می توان اذعان داشت که مناطق جلگه ای از سطح توسعه یافتگی بالاتری نسبت به مناطق کوهستانی بخش بندپی شرقی برخوردار است. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون خطی چندگانه نیز نشان می دهد که موقعیت جغرافیایی در توسعه فضایی روستاها بسیار موثر است، به نحوی که براساس ضریب تعدیل و ضریب تعیین محاسبه شده، مشخص شد که شاخص های توسعه تا ۷۶ درصد به اصلاح خطوط مواصلاتی، سهولت دسترسی و زیرساخت های توسعه وابسته هستند.

کلمات کلیدی:

توسعه فضایی، توسعه روستایی، شاخص های توسعه، بابل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1473288>

